

Vejledning til pårørende ved dødsfald

Vi har samlet nogle praktiske informationer,
vedrørende tiden mellem samtalen med bedemanden
og selve bisættelsen eller begravelsen

Indholdsfortegnelse:

Noter	side 3
Kontakt informationer	side 4
Dødsanmeldelse	side 5
Hospital	side 5
Kirkekontor	side 5
Præst	side 5
Borgerlig højtidelighed	side 5
Kirkegård	side 6
Spredning af aske	side 6
Stenhugger	side 6
Afmelding	side 7
Biler og køretøjer	side 7
Opsigelse af lejebolig	side 7
Begravelsestilskud	side 8
Sygeforsikringen Danmark	side 8
Fagforening	side 8
Efterlevelsespension	side 9
Efterlevelseshjælp	side 9
Bankkonti	side 9
Pensioner og forsikringer	side 10
Skifteret	side 10
Skifteformer	side 10
Bobestyrer	side 12
Testamente	side 12

Noter:

På denne side har I mulighed for at lave stikord og noter, før evt. samtale med en præst.

Ved hjælp af stikord, kan man inden samtalen med præsten, samle nogle tanker og minder om afdøde.

Dette er en god ide at lave sammen med de andre pårørende, da man, som oftest, ikke kan huske det hele, når man sidder med præsten.

Derudover er det en god ide at have et billede med til præsten, så han/hun kan sætte ansigt på afdøde, og derigennem lave en personlig tale til højtideligheden

Præstens navn: _____

Dato for samtale: _____

Salmer der skal synges i kirken:

1: _____

2: _____

3: _____

4: _____

Minder og stikord omkring afdøde:

Kære pårørende.

Når man mister en af sine nære, er der mange tanker og følelser, som kommer frem. Dette kan gøre at der kommer nogle spørgsmål vedrørende hvem der gør hvad, med hensyn til skifteretten, abonnemeter osv. efter at samtalen med bedemanden er overstået,

Vi vil på de følgende sider, prøve at besvare nogle af disse spørgsmål der kunne opstå.

Hvis I har yderligere spørgsmål, eller I ikke lige finder det svar I skal bruge, er I selvfølgelig velkommen til at kontakte os, og vi vil forsøge at besvare jeres spørgsmål og hjælpe jer på bedste vis.

Der findes ingen dumme spørgsmål, så tøv ikke med at kontakte os, enten på telefon 48 26 06 76 eller mail info@rosendahls-begravelse.dk

Dødsanmeldelsen:

Er dødsfaldet sket i hjemmet, eller på plejehjem, kommer lægen dertil og udfylder en dødsattest mindst 6 timer efter døden indtraf, og derefter kan vi lægge afdøde i kiste og køre til et kapel, med indrettet kølerum.

Hvis afdøde er kørt på hospitalet, eller var indlagt, og døden indtraf der, bliver de kørt på kapellet på hospitalet efter 6 timer. Derefter laver lægen på hospitalet dødsattesten. På hospitalet er det ikke nødvendigt at afhente afdøde samme dag, da der er mulighed for at opbevare afdøde på korrekt vis.

Hvis dødsfaldet er sket uden at andre har været til stede, vil politiet blive involveret for at fastslå om døden var naturlig. I disse tilfælde køres afdøde som regel til Retsmedicinsk institut, hvor en obduktion muligvis finder sted.

Efter samtalen med bedemanden, kontakter vi følgende instanser:

Hospitalet:

Hvis afdøde er på hospitalet, tager vi kontakt til kapellet og aftaler at afhente afdøde, og kører til kirken eller hvor vi har aftalt.

Kirkekontoret:

Uanset om afdøde var medlem af folkekirken eller et andet trossamfund, skal dødsfaldet altid meldes til kirkekontoret i afdødes bopælssogn.

Hvis begravelsen eller bisættelsen skal foregå fra en kirke, planlægger vi med kordegnen, hvornår højtideligheden kan lade sig gøre, ud fra de ønsker vi har talt om til samtalen.

Præsten:

Efter vi har aftalt med kordegnen hvornår kirken er ledig, kontakter vi præsten for at lave en aftale. Præsten får derefter alle relevante informationer om afdøde og pårørende. Enten tager præsten selv kontakt til de pårørende, med henblik på at aftale en samtale, eller også giver præsten bedemanden en tid, de pårørende skal komme til samtale.

Borgerlig højtidelighed:

Hvis afdøde ikke var medlem af folkekirken, ellers hvis afdøde havde ønske om, at der ikke skal medvirke en præst til bisættelsen eller begravelsen, kan man afholde en borgerlig højtidelighed.

Rundt omkring i landet ligger der forskellige kapeller, man kan benytte til dette. Der er kapeller på de fleste sygehuse, men der er også nogle krematorier der har et kapel tilknyttet. Visse kirkegårde har også et kapel man kan leje.

Til en borgerlig højtidelighed, bestemmer de pårørende selv hvad der skal ske, nogle vælger at holde en tale og lytte til noget musik. Andre vælger at synge nogle salmer. Der er uendelige muligheder.

Der skal betales leje af kapel.

Kirkegården:

Uanset om man er medlem af folkekirken, eller andet trossamfund, eller slet ikke er medlem af noget, har man stadig ret til at blive sat ned på en kirkegård.

Hvis afdødes, eller jeres, ønske er at blive sat ned på en kirkegård, kontakter vi kirkegården og giver besked om hvornår der skal være en højtidelighed. Hvis gravstedet skal være anonym fællesgrav, er det ikke nødvendigt for jer pårørende at tage kontakt til kirkegården. Hvis I derimod ønsker et gravsted, skal I kontakte kirkegården og aftale at mødes, så I sammen kan finde det gravsted I ønsker. Husk for jeres egen skyld, at få en ca. pris af kirkegården, da visse kirkegårde er temmelig dyre.

Spredning af aske over åbent hav:

Hvis afdøde havde et ønske om at få sin aske spredt ud over havet, skal det være skrevet ned i et dokument. Dette dokument kan enten være "*Min Sidste Vilje*" eller dokumentet "*Spredning af aske over åbent hav*", som kan hentes på www.borger.dk

Hvis afdøde ikke har fået sine ønsker nedfældet, men har fortalt det til sine pårørende, kan de pårørende udfylde en erklæring, hvor de bevidner at det var afdødes ønske. Bedemanden kan være behjælpelig med at udfylde dette dokument.

Stenhugger:

Vi samarbejder med den lokale stenhugger, og vi hjælper gerne med at skabe kontakt til denne, så I kan få netop den gravsten I måtte ønske.

Hvis der er tale om en bisættelse, har stenen mulighed for at komme på gravstedet, umiddelbart efter urnenedsættelsen.

Hvis der derimod er tale om en begravelse, kan der gå op til et par måneder, før stenen kan komme på gravstedet, da jorden skal have lov til at sætte sig ordentligt, så det ikke synker. Er det et større gravsted, og der er plads til stenen ved siden af graven, kan den dog sagtens komme på tidligere.

Afmelding:

Når en person dør, og lægen eller bedemanden registrerer det elektronisk i CPR registeret, får følgende instanser, automatisk besked herom:

- Folkeregisteret
- Pensionskontor
- Egen læge
- Banken
- Fagforening
- ATP
- Kreditforening
- Forsikring
- Licens

Afdødes Nem-ID bliver spærret, når personen dør. Herefter er det ikke muligt at logge på forskellige tjenester, der bruger Nem-ID. Der er dog mulighed for at få adgang til afdødes E-boks, når skifteretten er færdig, så de pårørende kan tømme og lukke E-boks. Inde på www.e-boks.dk, ligger der en formular man skal udfylde, og sende ind sammen med skifteretsattesten for at få adgang.

De pårørende skal selv opsigte private abonnementer, f.eks. aviser, ugeblade, mobiltelefon, TV og internet, sociale medier etc.

Hvis afdøde havde en konto på de sociale medier, kan man lukke kontoen, ved enten at I kender loginoplysningerne eller ved at I kontakter Support og får dem til at lukke den. Man kan på de fleste sociale medier, vælge hvem der skal stå for eftermælet. Hvis dette er gjort, kan den pågældende person gå ind og lukke kontoen.

Biler og køretøjer:

Hvis afdøde ejede en bil, afhænger tiltagene af, hvad der skal ske med bilen. Hvis der er en efterlevende ægtefælle, og han/hun gerne vil beholde bilen, skal den omregistreres hos Skat eller i en synshal. Man skal have den originale registreringsattest, for at kunne omregistrere bilen.

Hvis bilen skal sælges, kan I køre ud til en forhandler og få et skriftligt bud på, hvad bilen er værd.

Denne pris oplyses til skifteretten, så den kommer med i boets værdi. Reglerne gælder også for motorcykler og knallerter.

Opsigelse af lejebolig:

Hvis afdøde boede i lejebolig, hvad enten det er et boligselskab, privat udlejning eller plejehjem, skal I opsigte lejemålet hos udlejer. Hvis boligen er på et plejehjem, har de på plejehjemmet en formular, som skal udfyldes sammen med en rydningserklæring.

Bolig i boligselskab eller privat, skal opsiges skriftligt. Ifølge lejeloven, hæfter boet for husleje i opsigelsesperioden, men I kan ansøge udlejer om at udleje så hurtigt som muligt.

Familien vil ikke hæfte for istandsættelse af lejemålet.

Begravelsestilskud:

Hvis en person dør, og er født før 1. april 1957, er man berettiget til en begravelseshjælp på min. 1050 kr, uafhængig af formue.

Hvis afdødes formue ikke er så stor, kan man søge yderligere begravelsestilskud, op til 11.650 kr. (2021)

Hvis afdøde var enlig og formuen under 19.150 kr, kan der udbetales den højeste begravelseshjælp. Ved formue op til 30.550 kr. reguleres tilskuddet ned. Hvis formuen overstiger 30.550 kr, bortfalder retten til formueafhængig begravelseshjælp. Tallet indeksreguleres.

Hvis afdøde efterlader en ægtefælle, er den laveste formuegrænse 38.200 kr. og tilskud bortfalder ved formue over 49.600 kr. Tallet indeksreguleres.

Hvis afdøde er under 18 år, vil der blive udbetalt 9550 kr. uafhængig af formuestørrelse.

Vi hjælper med at søge om begravelseshjælp.

Ved minimum begravelseshjælp, skal vi kun bruge den fuldmagt I underskrev til samtalen.

Ved formueafhængig begravelseshjælp, skal skifteretsattesten indsendes til Udbetaling Danmark, når skifteretten har udfærdiget den.

I kan sende den via E-boks, når I modtager den, eller I kan sende den til os, og så indsender vi den.

Sygeforsikring Danmark:

Hvis afdøde var medlem af Sygeforsikringen Danmark, bliver dødsfaldet registreret via CPR registeret.

Hvis afdøde var medlem i gruppe 1 eller 2, vil der komme 1400 kr. i begravelsestilskud.

Hvis afdøde var med i gruppe 5 eller basisgruppen, er der ingen tilskud.

Fagforening:

Hvis afdøde var medlem i en fagforening ved dødsfaldet, vil de efterladte blive kontaktet automatisk.

Hvis afdøde ikke havde nået pensionsalderen, vil fagforeningen, såfremt de har en gruppelivsforsikring, udbetale en forsikringssum til den efterlevende ægtefælle eller samlever, samt børn og unge op til 20 år.

Beløbet for udbetalingen indeksreguleres hvert år.

Efterlevelsespension:

Hvis den ene af to samlevende ægtefæller eller samlevende, går bort, og de begge er pensionsmodtagere, vil den efterlevende modtage pension for dem begge i 3 måneder efter dødsfaldet. Nettobeløbet vil dog ikke være det samme som tidligere udbetalt, da det kun er den efterlevendes fradrag der kan bruges.

Der bliver kun udbetalt efterlevelsespension, hvis ægtefællerne havde fælles folkeregisteradresse, og bortfalder således, hvis den ene var flyttet på f.eks. plejehjem.

Udbetalingen af pensionen sker fra Udbetaling Danmark, som sender en opgørelse over hvor meget der bliver udbetalt.

Efterlevelseshjælp:

Hvis efterlevende ægtefælle har en lille formue eller indtægt, kan man søge efterlevelseshjælp hos Udbetaling Danmark.

For at kunne søge efterlevelseshjælpen, er det en betingelse at man har delt bopæl i 3 år før dødsfaldet. Efterlevelseshjælpen er en skattepligtig engangsudbetaling, og kan søges ved at kontakte Udbetaling Danmark og få et ansøgningsskema.

Bankkonti:

Enhver konto hvor afdødes CPR-nummer figurerer, bliver lukket ved dødsfaldet.

Hvis der er betalingsaftaler tilknyttet de konti, der bliver lukket, vil disse blive slettet.

Hvis der er fællesudgifter, som bliver betalt fra en fælles konto, skal man huske at regningerne fremover skal betales fra efterlevendes konto.

Banken sender en opgørelse til skifteretten over inde- eller udestående.

Familien lægger ud for alle udgifter til bisættelsen eller begravelsen, indtil boet er opgjort og der er lavet en skifteretsattest.

Når skifteretsattesten foreligger, kan konti blive genåbnet.

Pensioner og forsikringer:

Pensionsopsparinger, både ratepensioner og kapitalpensioner, udbetales som regel uden om boet til nærmeste pårørende, og indgår ikke i opgørelsen til skifteretten.

Forsikringer betales uden om boet, til den person der er begunstiget. Hvis forsikringen er tegnet gennem banken, vil banken automatisk modregne evt. gæld, før udbetalingen kan ske.

Skifteretten:

Når kordegnen i afdødes bopælssogn, har godkendt dødsanmeldelsen, sender de automatisk besked til skifteretten.

De pårørende vil blive kontaktet af skifteretten indenfor et par uger, formentligt i e-boks, med henblik på et telefonmøde.

På telefonmødet taler om de værdier der eventuelt er i boet, så de kan vejlede jer om hvilken skifteform I bør vælge.

Inden mødet bør de pårørende have følgende klar:

- Oplysninger om de eksisterende arvinger
- Oplysninger om formue (bil, hus, smykker etc.)
- Oplysninger om ægtefælle
- Oplysninger om eksisterende gæld, f.eks. fast ejendom, lån osv.
- Oplysninger om udgifter til bisættelse eller begavelse, dette inkluderer både bedemand, blomster, kirkegård, stenhugger og evt. mindesammenkomst.

Skifteretten undersøger forinden mødet, om der foreligger et notartestamente. Hvis der kun foreligger et vidnetestamente eller et nødtestamente, har skifteretten det ikke liggende, og de pårørende skal derfor underrette skifteretten herom.

Skifteformer:

Der findes flere forskellige former for et skifte, herunder gives der en guide til de forskellige former.

Boudlæg:

Boet kan afsluttes, når værdien af boet aktiver, efter fradrag af udgifterne til begravelsen, boets behandling og evt. gæld, som er pantsat, ikke overstiger 47.000 kr. Dette er 2021 priser og indeksreguleres hvert år.

Boudlægget gives som regel til nærmeste pårørende, eller den som har stået for bisættelsen eller begravelsen, og personen forpligter sig til at tømme afdødes bolig.

Udlæg til efterlevende ægtefælle:

Hvis den afdøde efterlader en ægtefælle, kan skifteretten beslutte at lave et straksudlæg til ægtefællen. Dette kræver at den nettoformue ægtefællerne har, ikke overstiger 790.000 kr. dette tal indeksreguleres ligeledes. Man skal medregne alle beløb inkl. evt. livsforsikringsbeløb og pensioner. Desuden forudsætter det, at ægtefællen "vedgår arv og gæld", det vil sige at ægtefællen forpligter sig stå inde for hvad den afdøde måtte efterlade sig af gæld.

Uskiftet bo:

Uskiftet bo, er når den længstlevende ægtefælle, får råderet over den afdøde ægtefælles formue. Ved uskiftet bo, skal arven efter den afdøde, således ikke fordeles mellem børnene, før den længstlevende ægtefælle går bort.

Der er visse betingelser der skal være opfyldt, for at kunne sidde i uskiftet bo:

- Uskiftet bo kan kun lade sig gøre for ægtefæller, da man derigennem har det som bliver kaldt formuefællesskab.
- Man skal enten have børn fra tidligere ægteskab eller fællesbørn i ægteskabet
- Hvis der er børn fra tidligere forhold, skal disse give sit samtykke til at den længstlevende ægtefælle må sidde i uskiftet bo. De mister dog ikke retten til arven, den bliver blot udskudt til længstlevende går bort.

At vælge at sidde i uskiftet bo, er den løsning de fleste vælger, når de mister deres ægtefælle. Man skal dog være opmærksom på de klausuler der forbundet med det.

- Du kan ikke gifte dig igen, så længe du sidder i uskiftet bo. Hvis du en dag gerne vil giftes igen, skal boet skiftes, før det er muligt.
- Hvis boet bliver skiftet i forbindelse med f.eks. nyt ægteskab, er det den størrelse på formuen, der er ved skiftedatoen, der skal skiftes. Man tilbagedaterer ikke til dødsdatoen.
- Alt hvad du tjener, er en del af det uskiftede bo, da der er tale om pålydende formue.
- Du overtager den eventuelle gæld afdøde måtte have, da den indgår i fællesformuen. Dette indebærer også evt. skattegæld.

Hvis afdøde efterlader sig en ægtefælle, men ingen børn, kan boet blive behandlet som forenklet privat skifte § 34, hvis der er formue i boet.

Privat skifte:

Arvingerne til boet, kan vælge at få dette udleveret til privat skifte. Følgende betingelser er dog gældende:

- Samtlige arvinger er enige om at anmode om privat skifte
- At boet er solvent, det vil sige at der er aktiver til at dække afdødes eventuelle gæld
- Mindst 1 af arvingerne er myndig
- Afdøde ikke har udelukket privat skifte via testamente

Arvingerne skal i denne skifteform ikke vedgå arv og gæld. Dog skal arvingerne være opmærksomme på, at de forpligtelser der kan være i boet, i form af udgifter, kræves dækket. Arvingerne hæfter personligt og solidarisk for dette. Almindeligt indbo og effekter, kan dog fordeles inden skiftet er færdigbehandlet.

Bobestyrer er en person, som tager sig af boet efter en afdød. Det er ikke et lovkrav, at der skal være en bobestyrer, men det kan ofte være en god hjælp, da der er tale om en professionel. Bobestyrerens opgave er at behandle boet på lovlig vis, og at sikre at alle arvinger bliver gjort opmærksom på dødsfaldet.

Der vil blive oprettet en annonce hos Statstidende, så eventuelle kreditorer og arvinger kan henvende sig til bobestyreren, inden for 8 uger, som er fristen.

Derefter vil bobestyreren gøre boet op, og sende en såkaldt boopgørelse til skifteretten og skat, og arvingerne kan derefter få arven.

Hvis boet er insolvent, skal det ligeledes behandles af en bobestyrer.

Afhængigt af hvilken type skifte de pårørende vælger, er der forskellige formularer der skal udfyldes og sendes retur til skifteretten. Vi anbefaler at der bliver taget kopier, inden det bliver sendt afsted.

Når skifteretten har modtaget de forskellige dokumenter, bliver boet færdigbehandlet og der bliver udfærdiget en skifteretsattest. Denne kan de pårørende bruge i banken for at få åbnet de lukkede konti.

Hvis der bliver søgt om maksimal begravelseshjælp, skal skifteretsattesten sendes til Udbetaling Danmark. Dette kan gøres direkte fra e-boks, hvortil den sendes. Alternativt kan vi være behjælpelige med at sende den.

Testamente:

Der findes 4 former for testamente, Notartestamente med advokat, Notartestamente uden advokat, Vidnetestamente og Nødtestamente.

Notartestamente med advokat:

Advokaten er behjælpelig med at det testamente der bliver udfærdiget, er i overensstemmelse med arveloven. Advokatens salær afhænger af den advokat der bliver brugt, men man kan forberede sig hjemmefra med følgende oplysninger, og på den måde holde udgifterne lidt nede:

- Størrelse på formue
- Størrelse på gæld
- Navne og informationer på dem der skal arve
- Hvor meget der hver isæt skal arves

Når testamentet er skrevet, skal det underskrives hos notaren på det lokale dommerkontor. Notaren gemmer en udskrift i det Centrale Testamente Register. Ved dødsfald, kan skifteretten rekvirere en udskrift herfra.

Notartestamente uden advokat:

Det er helt i orden at man selv skriver sit testamente, uden en advokat, men der er en chance for, at ting der er bestemt i testamentet, ikke er i overensstemmelse med arveloven. Man kan altid hente en vejledning på www.domstol.dk hvis man er i tvivl om hvilke kriterier det skal indeholde. Testamentet skal underskrives af den lokale notar, og opbevares i det centrale register.

Vidnetestamente:

Hvis man ikke ønsker en notar til at underskrive testamentet, kan man lade 2 forskellige vidner skrive under i stedet for. De skal skrive under på, at man er den man udgiver sig for, og at man er ved sin fulde fornuft.

Vidnerne må ikke være inhabile, det vil sige at de ikke må have nogen interesse i testamentet eller være nævnt i det. Desuden skal de være fyldt 18 år.

Testamentet bliver ikke gemt i det centrale register, og de efterladte skal derfor selv sørge for at testamentet kommer til skifteretten.

Nødtestamente:

Er man på grund af sygdom eller andet nødstilfælde forhindret i at oprette et af de ovenstående testamenter, er der mulighed for at oprette et nødtestamente. Dette er dog kun gyldigt i 3 måneder efter situationen, der udgør nødstilfældet, er overstået.

Når først et testamente er underskrevet, kan man ikke ændre det eller kalde det tilbage, hvis testamentet er gjort uigenkaldeligt.

Arverækkefølge:

Hvis der ikke er udfærdiget et testamente, er arverækkefølgen, som følger:

Ægtefælle eller registreret samlever

Biologiske eller adopterede børn

Søskende og deres livsarvinger

Bedsteforældre

Onkler og tanter

Fætre og kusiner arver som hovedregel ikke, medmindre de er nævnt i et testamente.

Hvis afdøde ikke har nogle arvinger og ikke har oprettet testamente, vil arven tilfalde staten.